

Initiativet

Bornholms Havvind er et lokalt initiativ, der har borgere, virksomheder, landbruget, kommunen og forsyningsselskabet med ombord fra start. Målet er at etablere en 90-100 MW kystnær havvindmøllepark ud for Bornholm til idriftsættelse allerede i 2025.

De indledende undersøgelser, foretaget af K2Management og A2Energy samt Bornholms Energi og Forsyning, viser en lovende projektøkonomi og at Bornholms Havvind vil kunne indpasses i det eksisterende energinet.

Bornholms Havvind bakkes op af:

- Kommunalbestyrelsen, Bornholms Regionskommune
- Bornholms Energi og Forsyning (BEOF)
- Danmarks Naturfredningsforening Bornholm
- Bornholms Miljø- og Energiforening (BoMEF)
- LAG-Bornholm
- Bornholms Landbrug og Fødevarer

Gevinsterne

Hurtigere grøn omstilling Tempo er alfa og omega i Danmarks grønne omstilling. Kystnære havvindprojekter er en hurtigere vej til at få mere grøn energi og er derfor en ekstra mulighed for at nå ambitiøse klimamål for Danmarks energiproduktion allerede i 2025. Vores model sikrer, at det sker med lokalt medejerskab.

Bornholm selvforsynende med grøn energi Bornholms Havvind vil gøre Bornholm selvforsynende med grøn og bæredygtig strøm i 2025 og i årene frem og vil samtidig gøre det muligt at etablere en power-to-X (P2X) produktion af brændstof til fremme af grøn mobilitet på til lands, på vejene, og i landbruget og til havs. Projektet rummer derved også et enormt potentiale for fuld-skala læring om integration, lagring og omdannelse af ny havvindsstrøm.

Ny model for lokalt medejerskab til kystnær havvind til inspiration for andre Ejerskabet til Bornholms Havvind er planlagt til at blive fordelt mellem lokale borgere og virksomheder, der gennem køb af anparter tager ansvar for eget elforbrug, og så en almennyttig fond, som kommer hele Bornholm til gavn. På den måde sikres det, at alle på Bornholm - uanset økonomisk formåen - kan få del i og glæde af Bornholms Havvind. Vores håb er, at denne model kan være til inspiration for andre i Danmark og i verden.

Udfordringer & politiske ønsker

Lige nu spærrer to aktuelle udfordringer for at vores initiativ kan lykkes og vores grønne ambitioner kan indfries, nemlig

- den statslige energireservation på området på Rønnebakke, 8-10 km fra Bornholms kyst, og
- de ulige vilkår, der eksisterer for kystnære havvindsprojekter udviklet under åben-dør ordningen og havvindsprojekter udviklet som en del af statslige udbud.

Vi har konkrete forslag til, hvad der politisk kan gøres.

Ophævelse af statslige reservationer I dag er en stor del af vores kystnære områder omfattet af statslige reservationer mhp. kystnær havvind. Det gælder også Rønnebakke området 8-10 km fra Bornholms kyst, hvor Bornholms Havvinds 8-10 møller gerne skulle stå i 2025. Reservationerne skal sikre, at udbygningen af Danmarks havvindsbaserede energiproduktion sker på en samfundsøkonomisk hensigtsmæssig måde. Det bakker vi 100% op om.

Med seneste klima- og energiforlig er der lagt op til at fremtidige statslige havvindsudbud vil være større og længere-fra-kyst havvindsprojekter, også ved Bornholm, og altså ikke i de kystnære zoner ud til 15 km fra kysten. Det er godt. Men kystnær havvind kan supplere og sikre en hurtig her-og-nu udbygning af grøn og bæredygtig energiproduktion - og rummer altså muligheden for at nå ambitiøse klimamål allerede i 2025. Det har klimaet brug for!

Derfor er der brug for hurtigt at definere principperne for, hvornår de eksisterende statslige kystnære havvindsreservationer kan hæves på en samfundsøkonomisk hensigtsmæssig måde.

Vi foreslår derfor, at de statslige reservationer mhp. kystnær havvind hæves på betingelse af, at der alene gives tilladelse til at udvikle havvindsprojekter i disse områder, der har en solid lokal forankring.

Kræv garanti for lokalt medejerskab Mange kystnære havvindsprojekter er blevet mødt med lokal modstand fra både kommuner og borgere. Det betyder forsinkelser, fordyrelser og masser af forspildt energi for såvel projektudviklere som for politikere og borgere. Lige nu gælder det fx projekterne ved Vesterhavet, Jammerland Bugt mfl.

Der er brug for at fremme de kystnære havvindsprojekter, der har solid lokal opbakning. Også som værn mod en udnyttelse af vores kystnære havvindsressourcer på måder, der *alene* har kommercielle interesser for øje.

Vi foreslår derfor til sikring af den solide lokale forankring:

- At den kommunale indsigelsesret skærpes til en vetoret.
- At den eksisterende forkøbsret til lokale borgere på 20% forøges fx til 50% og at vilkårene for implementeringen af denne forkøbsret revideres, så lokale borgere og virksomheder tager del allerede i den tidlige projektudvikling.

Lige vilkår for havvindsprojekter etableret gennem statslige udbud og åben-dør ordningen Omkostningerne til projektudvikling, inklusiv forundersøgelser, VVM, osv., er store for kystnær havvind. Der vil altid være tale om en risiko i et havvindsprojekt. Det gør finansieringen dyr. Kystnær havvind etableret gennem åben dør-ordningen er stillet markant ringere i forhold til finansiering end havvind etableret gennem statslige udbud. I de statslige havvindsprojekter dækkes udgifter til forundersøgelser i første omgang af staten (Energistyrelsen, Energinet m.fl.). Den, der vinder udbuddet, skal så efterfølgende 'refundere' disse udgifter. Dvs. staten påtager sig risikoen i et havvindsprojekt på dette tidlige tidspunkt og til en ganske anden pris end den, som åben-dør projekter bliver mødt med.

Der er brug for en revision af åben dør-ordningen, så der tilbydes lige vilkår mellem den del af havvindsudbygningen, der finder sted som led i et statsligt udbud, og den del, der finder sted gennem åben-dør ordningen.

Vi foreslår derfor, at denne ligestilling sikres gennem:

- En *garantiordning* til dækning af udgifter til projektudvikling i stil med den garantiordning, der på nuværende tidspunkt findes til dækning af udgifter til projektafløring.
- En *hurtig og kompetent sagsbehandling* af ansøgninger om garantistillelse.